

Crna Gora
Državna revizorska institucija

DRI broj: 40113/16-021-02/18
Podgorica, 30.05.2016. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
Godišnjeg finansijskog izvještaja
AGENCIJE ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST
za 2015 godinu

-konačni izvještaj-

Podgorica, maj 2016. godine

S A D R Ž A J

I	MIŠLJENJE I PREPORUKE	3
II	OPŠTI DIO	8
1.	PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE	8
2.	OPŠTI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE	8
3.	VRSTA, PREDMET, CILJ I OBUHVAT REVIZIJE	11
4.	KRITERIJUMI REVIZIJE	12
5.	VRJEME VRŠENJA REVIZIJE	14
III	UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE	15
6.	PLANIRANJE I IZVRŠENJE BUDŽETA	15
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ	16
8.	IZDACI	18
8.1.	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavaca	18
8.2.	Ostala lična primanja	22
8.3.	Rashodi za materijal	23
8.4.	Rashodi za usluge	24
8.5.	Rashodi za tekuće održavanje	26
8.6.	Renta	26
8.7.	Ostali izdaci	27
8.8.	Kapitalni izdaci	28
9.	BLAGAJNIČKO POSLOVANJE	29
10.	IMOVINA	31
11.	JAVNE NABAVKE	33
12.	POVJERLJIVE NABAVKE	34
13.	SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA	73

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije (br. 250/16-10-470-42 od 24.05.2016. g.), a u skladu sa članom 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji (DRI) i članom 45 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum DRI u sastavu **dr Branislav Radulović** (član Senata – rukovodilac Kolegijuma) i **g. Dragiša Pešić** (član Senata – član Kolegijuma), na sjednici Kolegijuma DRI održanoj 30.05.2015. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ O REVIZIJI Agencije za nacionalnu bezbjednost

Odgovornost subjekta revizije

Glavni službenik za finansije Agencije odgovoran je za izvršenje budžeta. Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije (DRI) je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li je finansijski izvještaj Agencije za nacionalnu bezbjednost za 2015. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskom izvještaju, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su indentifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizija je sprovedena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI - nivo III). Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji Agencije za nacionalnu bezbjednost sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekata revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Revizija je obezbjedila vršenje postupaka kako bi se dobilo dovoljno adekvatnih dokaza na kojima se zasniva izraženo mišljenje. Sprovedeni postupci zavisili su od profesionalne procjene državnog revizora, uključujući procjenjivanje rizika od značajne neusklađenosti.

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja Agencije za nacionalnu bezbjednost (ANB) za 2015. godinu, nadležni Kolegijum DRI stekao je razumno uvjerenje da isti po svim **materijalno značajnim aspektima daje istinit i objektivan prikaz iskazanih primitaka i izdataka** u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja. Za reviziju finansijskog izvještaja Agencije za nacionalnu bezbjednost određena je materijalnost u iznosu od 92.804,69 €.

Revizijom pravilnosti poslovanja Agencije za nacionalnu bezbjednost nijesu utvrđene materijalno značajne neusklađenosti poslovanja iste sa utvrđenim kriterijumima za reviziju pravilnosti.

Na osnovu navedenog, nadležni Kolegijum DRI izražava **pozitivno mišljenje** na Godišnji finansijski izvještaj Agencije za nacionalnu bezbjednost za 2015 godinu i **pozitivno mišljenje** na usklađenost poslovanja sa propisima uz **skretanje pažnje** na određene identifikovane nepravilnosti.

PREPORUKE

1. Agencija je u toku 2015. godine izvršila nabavku jedanaest vozila. Vozila su kupljena na lizing (ukupna vrijednost ugovora o lizingu iznosi 349.334,00 €, a rok otplate 48 mjeseci), uz saglasnost Vlade. Nabavljena vozila nijesu evidentirana kao osnovna sredstva u knjigovodstvenoj evidenciji koju vodi subjekat revizije.
 - **Subjekt revizije treba da, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor¹, nabavljena vozila evidentira kao osnovna sredstva, vrši obračun amortizacije tokom trajanja lizinga i evidentira obaveze po osnovu lizinga.**
 - **Subjekt revizije treba da u napomenama uz finansijske izvještaje² informiše Ministarstvo finansija o stanju obaveza po osnovu ugovora o lizingu.**

¹ MRS-JS broj 13

² Čl. 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti propisano je: „**neizmirene obaveze iz prethodnog perioda** su budžetske obaveze koje nijesu plaćene na dan dospijeća plaćanja i čija obaveza je nastala na osnovu zakona i u skladu sa zakonom i ugovorom”. U skladu sa predhodnim, u **Izveštaju o neizmirenim obavezama** se izvještava o **dospjelim** a neplaćenim obavezama.

2. Ukupna vrijednost javnih nabavki koje su u 2015. godini od strane subjekta revizije realizovane primjenom neposrednog sporazuma iznosila je 43.665,26 €, što predstavlja 10,84 % izvršenja javnih nabavki u godini za koju se dostavlja Izveštaj. Članom 30 stav 3 Zakona o javnim nabavkama propisano je da ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki realizovanih primjenom neposrednog sporazuma ne može da prelazi 9% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi od 200.000 € do 500.000,00 €. Ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki ANB-a u 2015. godini iznosila je 402.795,93€.

- **Prilikom realizacije javnih nabavki postupkom neposrednog sporazuma subjekt revizije treba da obezbijedi da ukupan godišnji iznos nabavki realizovanih neposrednim sporazumom ne prelazi limite propisane članom 30 Zakona o javnim nabavkama.**

3. Zakonom o javnim nabavkama u članu 116b, koji se odnosi na izuzeća, propisano je da se Zakon ne primjenjuje na "nabavke u svrhe obavještajnih aktivnosti". Zakonom o Agenciji za nacionalnu bezbjednost definisano je da je Agencija bezbjednosno obavještajna služba i čini sastavni dio sistema bezbjednosti Crne Gore. Članom 48 istog Zakona propisano je da se za nabavku, održavanje i servisiranje specijalne opreme, službenog oružja i prostorija koje se koriste u radu Agencije ne primjenjuju propisi o javnim nabavkama. Način i postupak sprovođenja nabavki iz stava 1 ovog člana bliže se uređuju aktom direktora Agencije. Agencija je postupkom povjerljivih nabavki izvršila nabavku:

- a. vozila, uz saglasnost Vlade, (na osnovu ugovora o lizingu čija vrijednost iznosi 349.334,00 €), čije su tehničke karakteristike, oprema i dr. u skladu sa standardnim putničkim motornim vozilima visoke-srednje klase;
- b. kompjuterske opreme vrijednosti 57.308,43 €, (desktop i laptop računari, štampači).

Navedena oprema shodno Pravilniku o specijalnoj opremi koja se koristi u radu Agencije, ne predstavlja tj. ne određuje se kao specijalna oprema. Takođe, Pravilnikom o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u Agenciji, odredbom člana 19 precizirano je: „nabavka prevoznih sredstava i goriva za potrebe Agencije vrši se shodno odredbama Zakona o javnim nabavkama“.

- **Subjekt revizije treba da nabavku opreme koja se ne nabavlja u svrhe obavještajnih aktivnosti, odnosno nema karakteristike specijalne opreme shodno Pravilniku o specijalnoj opremi koja se koristi u radu Agencije, vrši u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.**

- **Subjekt revizije** (ANB) u Izjašnjenju na preliminarni Izvještaj DRI **naveo je da su** vozila i kompjuterska oprema nabavljeni kao „povjerljiva odnosno specijalna oprema, u skladu sa njihovom namjenom“. Subjekt revizije je „uvažavajući preporuku DRI“ po prijemu preliminarnog nalaza **izvršio izmjene i dopune** Pravilnika o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u ANB i Pravilnika o specijalnoj opremi koja se koristi u radu ANB, u cilju obezbjeđenja zakonitosti poslovanja i realizacije izdatih preporuka DRI.

4. Jedinica za unutrašnju reviziju nije vršila revizije predviđene Planom rada za 2015. godinu iz razloga jer nije potpisana povelja o unutrašnjoj reviziji. Rukovodilac Agencije, odgovoran je za obezbjeđivanje uslova za funkcionisanje unutrašnje revizije, shodno članu 19 tački 2 (potpisivanje Povelje unutrašnje revizije) i tački 4 (odobravanje strateških i godišnjih planova unutrašnje revizije) Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru. Nepotpisivanjem Povelje³, unutrašnja revizija nije bila u mogućnosti da realizuje aktivnosti na realizaciji Godišnjeg plana rada.

- **Rukovodilac subjekta revizije (direktor Agencije) treba da obezbijedi sve zakonom određene uslove za funkcionisanje unutrašnje revizije, posebno u dijelu pune i blagovremene primjene članova 13 i 19 tačka 2 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru (potpisivanje povelje unutrašnje revizije).**
- **Jedinica za unutrašnju reviziju dužna je da vrši revizije predviđene Planom rada, nakon potpisivanja povelje.**

- **U Izjašnjenju** na preliminarni Izvještaj DRI **subjekat revizije navodi:** „Cijeneći preporuku DRI, u toku revizorskog postupka direktor Agencije je **odobrio Izmjene i dopune** Strateškog plana rada unutrašnje revizije, za period 2015-2017.god. i potpisao revidiranu Povelju unutrašnje revizije (dana 24.05.2016. god.). Odjeljenje za unutrašnju reviziju će, saglasno planiranoj dinamici, pristupiti realizaciji odobrenog Plana.“

³ Povelja unutrašnje revizije je interni akt koji potpisuju rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju i rukovodilac subjekta, u kojem su navedeni cilj, ovlašćenja i odgovornosti unutrašnje revizije i rukovodioca subjekta u pogledu unutrašnje revizije (član 4 tačka 8 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru).

- Subjekt revizije dužan je da, u skladu sa članom 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji (DRI), **u roku od 6 mjeseci izvijesti DRI o preduzetim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.**

Dostavljeno:

- Subjektu revizije
- Vladi Crne Gore
- Odboru za bezbjednost i odbranu Skupštine Crne Gore
- a/a

Podgorica, 30.05.2016. godine

Rukovodilac Kolegijuma DRI
dr Branislav Radulović

.....
senator DRI

II OPŠTI DIO

1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE

Pravni osnov za vršenje revizije Agencije za nacionalnu bezbjednost (u daljem tekstu: Agencija ili subjekat revizije) sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 („Sl. list CG“ br. 01/07 i 38/13);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i „Sl. list CG“ br. 17/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije, donesenom od strane Senata 22.12.2015. godine (br. 4011-06-1998);
- Odluci o vršenju revizije Kolegijuma DRI u sastavu: dr Branislav Radulović (rukovodilac Kolegijuma) i g. Dragiša Pešić (član Kolegijuma) broj 40113-021-02 od 04.01.2016. godine.

Revizija je izvršena u skladu sa:

- Poslovníkom Državne revizorske institucije („Sl. list RCG“ br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“, br. 07/15) i
- Međunarodnim standardima za vrhovne revizorske institucije (ISSAI-nivo III).

2. OPŠTI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE

Djelatnost, organizacija i finansiranje subjekta revizije utvrđeni su:

- Zakonom o Agenciji za nacionalnu bezbjednost („Sl. list RCG“, br. 028/05, „Sl. list CG“, br. 086/09, 020/11, 008/15);
- Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2015. godinu („Sl. list CG“, br. 059/14 od 30. 12. 2014.) i Zakonom o izmjeni i dopuni Zakona o Budžetu Crne Gore za 2015. godinu („Sl. List CG“, br.047/15 od 18. 08. 2015. godine i
- Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list CG“, br. 020/14, 056/14 od 24. 12. 2014).

2.1. Djelatnost Agencije za nacionalnu bezbjednost

Zakonom o Agenciji za nacionalnu bezbjednost (“Službeni list CG” br. 28/05 od 05. maja 2005.godine) osnovana je Agencija za nacionalnu bezbjednost kao zaseban državni organ koji je u svojstvu pravnog sljedbenika preuzeo službenike, predmete, arhivu, opremu i sredstva bivše SDB MUP-a CG.

Shodno Zakonu, Agencija za nacionalnu bezbjednost prikuplja, evidentira, analizira, procjenjuje, koristi, razmjenjuje, čuva i štiti podatke od značaja za:

- 1) sprječavanje djelatnosti usmjerenih protiv nezavisnosti, suvereniteta, teritorijalnog integriteta, odbrane, bezbjednosti i Ustavom utvrđenog pravnog poretka Crne Gore;
- 2) sprječavanje terorizma i drugih oblika organizovanog nasilja;
- 3) sprječavanje organizovanog kriminala;
- 4) sprječavanje krivičnih djela protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom;
- 5) sprječavanje obavještajne djelatnosti nosilaca obavještajnih aktivnosti drugih država;
- 6) sprječavanje prijetnji po ekonomske interese Crne Gore;
- 7) sprječavanje prijetnji po međunarodnu bezbjednost;
- 8) sprječavanje drugih mogućih prijetnji po nacionalnu bezbjednost.

Agencija vrši kontraobavještajnu zaštitu Skupštine Crne Gore, Vlade Crne Gore, Predsjednika Crne Gore, drugih državnih organa, ministarstava i organa uprave, koja obuhvata aktivnosti od značaja za bezbjednost određenih lica i radnih mjesta u ovim organima, kao i objekata, opreme i prostora koje oni koriste.

Agencija vrši bezbjednosne provjere, kao i druge poslove od interesa za nacionalnu bezbjednost, u skladu sa zakonom.

Agencija je bezbjednosno obavještajna služba i čini sastavni dio sistema bezbjednosti Crne Gore. Agencija vrši poslove iz svoje nadležnosti na osnovu i u okviru Ustava i zakona. Agencija je u svom radu politički i ideološki neutralna. Agencija ostvaruje saradnju sa organima, organizacijama i službama drugih država i međunarodnih organizacija u skladu sa smjernicama Vlade Crne Gore.

Kontrola rada Agencije ostvaruje se putem **parlamentarne i unutrašnje kontrole**. **Državna revizorska institucija** (DRI) je 2012. godine izvršila reviziju finansijskog izvještaja ANB-a za 2011. godinu, kao i reviziju pravilnosti poslovanja. Nadležni Kolegijum DRI je izrazio pozitivno mišljenje na finansijski izvještaj i uslovno mišljenje na usklađenost poslovanja sa propisima i izradio 10 preporuka koje su od strane subjekta revizije realizovane.

2.2. Organizacija i sistematizacija radnih mjesta

Starješina organa u toku 2015. godine je direktor Dejan Peruničić. Vlada je razriješila dužnosti direktora Agencije⁴ mr Bora Vučinića 25.12.2014. godine. Koordinator rada Agencije je bio Dejan Peruničić do imenovanja za vršioca dužnosti direktora⁵ 12.03.2015. godine. Za direktora⁶ Agencije je imenovan 20.08.2015. godine.

⁴ Rješenje o razrješenju direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, broj:08 – 3100/3 od 25. 12. 2014. godine.

⁵ Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, broj: 08 – 935/3 od 12. 03. 2015. godine.

⁶ Rješenje o imenovanju direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, broj: 08 – 2932/5 od 20. 08. 2015. godine.

Sjedište ANB-a je u Podgorici, Bulevar Revolucije broj 1.

Za generalnog inspektora Agencije, imenovana⁷ je Goranka Serhatlić. Generalni inspektor donosi Program rada, koji razmatra i usvaja Vlada. Izveštaj o radu⁸ za 2014. godinu generalnog inspektora Agencije, shodno članu 41 stav 3 Zakona o Agenciji, dostavljen je skupštinskom Odboru za bezbjednost i odbranu. Izveštaj se podnosi nadležnom radnom tijelu Skupštine u okviru izvještaja o radu Agencije. Programom rada generalnog inspektora za 2015. godinu, koji razmatra i prihvata Vlada, nije planirana kontrola zakonitosti rada Agencije u oblasti finansijskog poslovanja. Programom rada generalnog inspektora, usvojenom od strane Vlade⁹ planirano je, da zakonitost rada Agencije u oblasti finansijskog poslovanja bude predmet preispitivanja u III kvartalu tekuće godine.

Odgovorno lice za vođenje računovodstva i sastavljanje finansijskih izvještaja je Vanja Stijepović. Odobrenim Budžetskim sredstvima, raspoložu lica ovlašćena za punovažno potpisivanje i upotrebu pečata. Dejan Peruničić i Vesna Ivanović su u svojstvu službenika za odobravanje i Vanja Stijepović u svojstvu službenika za ovjeravanje. Potvrđeno kartonom deponovanih potpisa ovlašćenog lica Državnog trezora.

Agencija ima otvoren devizni račun kod Crnogorske komercijalne banke, broj računa je: 2325011-02445301.

- Uvidom u analitičku karticu CKB sa partijom 02445301, promet u toku 2015. godine iznosio je 700,63 €. Izvršena su plaćanja za ino doznake. Na kraju godine stanje na računu je nula.

Unutrašnja organizacija kao i uslovi za sticanje zvanja službenika Agencije, definisani su Vladinom Uredbom¹⁰ o vrstama unutrašnjih organizacionih jedinica i zvanjima službenika Agencije za nacionalnu bezbjednost. Shodno Uredbi, unutrašnje organizacione jedinice u Agenciji su:

- U centrali – sektor, odjeljenje, odsjek, kabinet i grupa;
- U područnim jedinicama – centar, podcentar, operativno odjeljenje i operativna grupa.

⁷ Rješenje o imenovanju, broj: 06 – 111/3 od 21. 02. 2013. godine.

⁸ Izveštaj o radu generalnog inspektora za 2014. godinu „T“ broj: 250/15 – 11 – 1679 – 14, od 30. 03. 2015. godine.

⁹ Akt „T“ broj 01 – 35/2, OD 17. 02. 2016. godine.

¹⁰ Uredba „Sl. list Crna Gore“, br. 047/12 i 031/13 od 05. 07. 2013. godine.

Pravilnik unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji službeničkih mjesta¹¹ donio je direktor Agencije. Vlada je, Zaključkom¹², dala saglasnost na akt o sistematizaciji. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije ima stepen tajnosti: „TAJNO“, koji se po čl 11, tačka 2 Zakona o tajnosti podataka¹³ određuje za podatke čijim bi „otkrivanjem mogle nastupiti teže štetne posledice za bezbjednost i interese Crne Gore“.

Akt o sistematizaciji je usklađen sa Uredbom o vrstama unutrašnjih organizacionih jedinica i zvanjima službenika Agencije za nacionalnu bezbjednost.

2.3. Računovodstveni sistem

Računovodstvo subjekta revizije je organizovano na modifikovanoj gotovinskoj osnovi, koja podrazumijeva da se primici i izdaci evidentiraju na gotovinskoj osnovi tj. u momentu isplate ili naplate gotovine, a obaveze i imovina se evidentiraju na obračunskoj osnovi, odnosno za period na koji se odnosi.

ANB koristi SAP sistem (sistem evidencije u Glavnoj knjizi trezora). Budžetsko računovodstvo vodi se na nivou funkcionalne, organizacione, ekonomske i programske klasifikacije. Računovodstveni sistem javnog sektora obuhvata prikupljanje, obradu, dostavu i korišćenje računovodstvenih informacija za donošenje odluka u vezi sa upravljanjem javnim sredstvima i zasnovan je na evidencijama u Glavnoj knjizi trezora, koja se vodi u Ministarstvu finansija i knjigovodstvima potrošačkih jedinica. Potrošačke jedinice na osnovu svojih evidencija o primicima i izdacima na kraju godine sastavljaju godišnji finansijski izvještaj i dostavljaju Ministarstvu finansija – Državnom trezoru do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu. Agencija posjeduje knjigovodstvene programe za vođenje blagajne, osnovnih sredstava, neizmirenih obaveza i obračuna zarada, koji su povezani sa Glavnom knjigom.

Odgovorno lice za vođenje računovodstva i sastavljanje finansijskih izvještaja u periodu predmetne revizije je Vanja Stijepović.

3. VRSTA, PREDMET, CILJ I OBUHVAT REVIZIJE

Državna revizorska institucija (DRI) izvršila je **finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti**.

¹¹ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji službeničkih mjesta, br. „T“ 250/13 – 01 – 276 – 2/2 od 02. 07. 2013. godine.

¹² Zaključak broj: 01/5/3 od 01.07. 2013. godine.

¹³ Zakon o tajnosti podataka „Sl. list Crne Gore“, br. 018/14 od 11.04.2014, 048/15 od 21.08.2015)

Predmet revizije bili su godišnji finansijski izvještaj za 2015. godinu i pravilnost poslovanja Agencije za nacionalnu bezbjednost.

Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave¹⁴, ANB je kao potrošačka jedinica u obavezi da Ministarstvu finansija dostavi godišnje finansijske izvještaje na obrascima 4 i 5 i to:

- **Izveštaj o novčanim tokovima III i**
- **Izveštaj o neizmirenim obavezama.**

Za neutrošena sredstava na računima, koja su evidentirana u Glavnoj knjizi trezora kao izdatak, ANB je u obavezi uz godišnje finansijski izvještaj dostaviti i **Izjavu o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine** na Obrascu 8.

Potrošačke jedinice za utrošena sredstva iz tekuće budžetske rezerve dostavljaju uz godišnje finansijske izvještaje i **Izveštaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve** na Obrazcu 9.

Cilj revizije je izražavanje mišljenja o tome:

- da li finansijski izvještaji objektivno i istinito informišu o finansijskoj strukturi i finansijskom položaju;
- da li su transakcije o kojima se izvještava u saglasnosti sa zakonima i drugim propisima (kriterijumima revizije) i
- da li je sistem finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa zakonom i drugim aktima.

Kriterijumi na osnovu kojih se prosuđuje objektivnost i istinitost finansijskih izvještaja su odgovarajući računovodstveni propisi, računovodstvena načela i standardi za javni sektor i usvojene računovodstvene politike subjekta revizije.

Kriterijumi na osnovu kojih se vrši ocjena sistema finansijskog upravljanja i kontrole su Zakon i drugi akti kojima se uređuje sistem unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru Crne Gore i utvrđuju metodologiju i standarde i druga pitanja od značaja za uspostavljanje, razvoj i sprovođenje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru.

Revizijom su obuhvaćeni izdaci Agencije za nacionalnu bezbjednost za 2015. godinu.

4. KRITERIJUMI REVIZIJE

Revizija pravilnosti je nezavisna eksterna evaluacija mjere u kojoj je predmet revizije u skladu zakonima, propisima, politikama, procedurama, ili ovlašćenjima, koji su indetifikovani kao kriterijumi revizije.

¹⁴ "Sl. list CG" br. 23/14

Kriterijumi za reviziju pravilnosti bili su:

Predmet revizije	Kriterijumi
Finansijsko poslovanje i korišćenje opredijeljenih sredstava	Zakon obudžetu i fiskalnoj odgovornosti, Zakon o budžetu za 2015. godinu, Uputstvo o radu državnog trezora, Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave, Pravilnik o izradi Izvještaja o neizmirenih obaveza Agencije za nacionalnu bezbjednost, Pravilnik o blagajničkom poslovanju u Agenciji za nacionalnu bezbjednost, Zakon o Agenciji za nacionalnu bezbjednost, Pravilnik za izradu Zahtjeva za budžetskim sredstvima Agencije za nacionalnu bezbjednost.
Zaposleni	Zakon o radu, Zakon o državnim službenicima i namještenicima, Pravilnik o zaradama i dodacima na zaradu službenika Agencije za nacionalnu bezbjednost, Opšti kolektivni ugovor, Uredba o vrstama unutrašnjih organizacionih jedinica i zvanjima službenika Agencije za nacionalnu bezbjednost, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji službeničkih mjesta, Pravilnik o postupku zasnivanja radnog odnosa u Agenciji za nacionalnu bezbjednost bez javnog oglašavanja, Pravilnik o načinu pripreme podataka za obračun i isplatu zarada službenika u Agenciji za nacionalnu bezbjednost, Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Uputstvo za obračun bruto zarada, Uputstvo za obračun bruto zarada, Uredba o naknadi troškova državnih službenika i namještenika.
Imovina	Zakon o državnoj imovini, Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i popis stavri u državnoj svojini, Uredba o uslovima i načinu korišćenja službenih zgrada i poslovnih prostorija u svojini Crne Gore, Uredba o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore, Uredba o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini, Uredba o uslovima i načinu korišćenja predmeta umjetničke i kulturne vrijednosti u svojini Crne Gore, Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika, Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari.
Javne nabavke	Zakon o javnim nabavkama, Zakon o tajnosti podataka, Uredba o načinu i postupku označavanja tajnosti podataka, Pravilnik o postupku sprovođenja povjerljivih nabavki u Agenciji za nacionalnu bezbjednost, Pravilnik o bližem sadržaju i načinu sprovođenja javnih nabavki u elektronskoj formi, Pravilnik o obrascima u postupku javnih nabavki, Pravilnik o evidenciji postupaka javnih nabavki, Ostala podzakonski propisi iz oblasti javnih nabavki .
Sistem internih kontrola	Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, Uredba o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru, Podzakonska akta koja je Agencija donijela u skladu sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru (Knjiga procedura).

5. VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE

Revizija Agencije za nacionalnu bezbjednost je izvršena u periodu od 04.01. do 20.04.2016. godine.

Reviziju je sproveo revizorski tim DRI u sastavu:

- Blažo Savković – državni revizor – načelnik u Sektoru II;
- Vasiljka Marković – državni revizor – rukovodilac Odjeljenja;
- Sandra Radonjić – državni revizor.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

6. PLANIRANJE I IZVRŠENJE BUDŽETA

Zakonom o budžetu CG za 2015. godinu za potrošačku jedinicu Agencija za nacionalnu bezbjednost opredjeljeno je 6.234.562,97€, odnosno **6.852.562,97 €** koliko iznosi tekući budžet nakon izvršenih preusmjerenja. Prema podacima glavne knjige trezora budžet je izvršen u iznosu **6.628.906,04 €** ili **96,74%** u odnosu na tekući budžet.

U sledećoj tabeli prikazan je odobreni i izvršeni budžet na nivou sintetičkih računa:

NAZIV IZDATKA	EK_KLAS_4	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Neto zarade	4111	2.433.040,73	2.385.367,08	98,04%
Porez na zarade	4112	403.047,44	386.668,13	95,94%
Doprinosi na teret zaposlenog	4113	892.894,82	881.177,11	98,69%
Doprinosi na teret poslodavaca	4114	841.321,04	840.302,28	99,88%
Opštinski prirez	4115	57.541,48	55.778,19	96,94%
Naknada za stanovanje i odvojeni život	4122	16.390,00	16.320,00	99,57%
Naknada za prevoz	4123	2.112,00	2.089,94	98,96%
Otpremnine	4125	1.064.316,18	998.550,33	93,82%
Ostale naknade	4127	32.200,00	31.544,51	97,96%
Administrativni materijal	4131	84.620,00	83.944,97	99,20%
Materijal za posebne namjene	4133	8.500,00	7.312,32	86,03%
Rashodi za energiju	4134	127.913,00	127.790,83	99,90%
Rashodi za gorivo	4135	120.806,30	111.336,35	92,16%
Ostali rashodi za materijal	4139	16.000,00	15.330,45	95,82%
Službena putovanja	4141	62.156,98	62.003,01	99,75%
Reprezentacija	4142	5.786,00	4.413,89	76,29%
Komunikacione usluge	4143	44.500,00	34.356,91	77,21%
Bankarske usluge i negativne kursne razlike	4144	10.500,00	10.499,94	100,00%
Konsultantske usluge, projekti i studije	4147	990,00	0,00	0,00%
Usluge stručnog usavršavanja	4148	7.500,00	4.848,10	64,64%
Ostale usluge	4149	47.955,00	47.939,30	99,97%
Tekuće održavanje građevinskih objekata	4152	9.600,00	8.634,75	89,95%
Tekuće održavanje opreme	4153	40.400,00	39.227,93	97,10%
Zakup objekata	4171	16.290,00	13.579,65	83,36%
Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	4191	21.780,00	11.309,58	51,93%
Izrada i održavanje softvera	4193	9.400,00	7.672,20	81,62%
Osiguranje	4194	22.500,00	19.225,28	85,45%
Komunalne naknade	4196	31.000,00	23.032,10	74,30%
Takse	4198	9.000,00	8.964,99	99,61%
Ostalo	4199	61.500,00	59.895,83	97,39%
Izdaci za opremu	4415	275.800,00	258.065,93	93,57%
Izdaci za investiciono održavanje	4416	75.200,00	71.724,84	95,38%
Otplata obaveza iz prethodnih godina	4630	2,00	0,00	0,00%
UKUPNO		6.852.562,97	6.628.907	96,74%

Predviđena budžetska sredstva iskazana su kroz dva programa i to kroz Program: Nacionalna bezbjednost (50901 - 1421) u iznosu od 5.455.579,68 € i Program: Administracija (50901 – 1431) u iznosu od 778.983,29 €.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

Subjekt revizije je potrošačka jedinica budžeta prvog nivoa i u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave sačinio je Izvještaj o novčanim tokovima III :

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA III			Godina 2015 Period 31.12.2015.	Obrazac 3 (u €)
Redni broj	Novčani tok - ekonomska klasifikacija	Plan	Izvršenje	
			Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
1	PRIMICI	6.852.562,97	6.040.816,75	6.628.906,72
1.1	Opšti prihodi	6.852.562,97	6.040.816,75	6.628.906,72
1.2	Namjenski prihodi			
1.3	Sopstveni prihodi			
1.4	Donacije			
1.5	Pozajmice i krediti			
I	Ukupno primici(1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	6.852.562,97	6.040.816,75	6.628.906,72
2	IZDACI	6.852.562,97	6.040.816,75	6.628.906,72
2.1	Tekući izdaci	6.501.560,97	5.745.053,82	6.299.115,95
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	4.627.845,51	5.007.316,21	4.549.292,79
2.1.2	Ostala lična primanja	1.115.018,18	39.536,94	1.048.504,78
2.1.3	Rashodi za materijal	357.839,30	344.022,98	345.714,92
2.1.4	Rashodi za usluge	179.387,98	171.385,52	164.061,15
2.1.5	Tekuće održavanje	50.000,00	34.385,27	47.862,68
2.1.6	Kamate			
2.1.7	Renta	16.290,00	14.660,60	13.579,65
2.1.8	Subvencije			
2.1.9	Ostali izdaci	155.180,00	133.746,30	130.099,98
2.2	Transferi za socijalnu zaštitu			
2.2.1	Prava iz oblasti socijalne zaštite			
2.2.2	Sredstva za tehnološke viskove			
2.2.3	Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja			
2.2.4	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite			
2.2.5	Ostala prava iz zdravstvenog osiguranja			
2.3	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru			
2.4	Kapitalni izdaci	351.000,00	295.585,59	329.790,77
2.5	Pozajmice i krediti			
2.6	Otplata dugova	2,00	177,34	
2.7	Rezerve			
II	Ukupno izdaci(2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)	6.852.562,97	6.040.816,75	6.628.906,72

- Podaci iskazani u U Izvještaju o novčanim tokovima III Agencije za 2015. godinu odgovaraju podacima iskazanim u Glavnoj knjizi trezora za 2015. godinu.

ANB je sastavio, na obrascu 5, **Izveštaj o neizmirenim obavezama:**

IZVJEŠTAJ O NEIZMIRENIM OBAVEZAMA		Godina : 2015	Obrazac 5
Redni broj	OPIS	Stanje obaveza na dan 31.12.2014. godine	Stanje obaveza na kraju izvjestajnog perioda
1	2	3	4
1	Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)	127.782,80	64.652,37
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca		
1.2	Obaveze za ostala licna primanja	58.509,82	12.408,00
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke	69.272,98	52.244,37
2	Obaveze po transferima za socijalnu zastitu		
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima		
4	Obaveze za kapitalne izdatke		
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima		
6	Obaveze po osnovu otplate dugova		
7	Obaveze iz rezervi		
8	Stanje obaveza na kraju godine (1+2+3+4+5+6+7)	127.782,80	64.652,37

- Obaveze iz prethodne godine su plaćane u sledećoj fiskalnoj godini sa budžetskih pozicija koje odgovaraju toj vrsti troška u skladu sa Pravilnikom¹⁵ o izradi Izveštaja o neizmirenim obavezama Agencije i Pregledom neizvršenih obaveza, koji je dostavljen Trezoru, shodno Uputstvu¹⁶ o radu državnog trezora (tačka 19 i tačka 20). Pregled neizmirenih obaveza za posmatrani izveštajni period je dostavljen Ministarstvu finansija. Neizmirene obaveze na kraju izveštajnog perioda su 64.652,37 €.

U skladu sa članom 2 Pavilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izveštaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave¹⁷ potrošačke jedinice za neutrošena sredstva na računima za plaćanje prema inostranstvu, koja su evidentirana u glavnoj knjizi trezora kao izdatak, dostavljaju uz godišnje finansijske izveštaje i izjavu o načinu utroška tih sredstava nakon isteka fiskalne godine na Obrascu 8 - **Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine**. Prema Izjavi koju je uz finansijski izveštaj dostavio subjekat revizije, nije bilo utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine.

Prema **Izveštaju o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve na Obrascu 9**, koji je sastavio subjekat revizije, nije bilo utroška sredstava iz tekuće budžetske rezerve.

¹⁵ Pravilnik, broj: 250/12 – 01 – 8443/1 od 30. 10. 2012. godine.

¹⁶ Uputstvo o radu državnog trezora („Sl. List CG“, br.053/14, od 19. 12. 2014. godine.

¹⁷ "Sl. list Crne Gore", br. 23/14

8. IZDACI**8.1. Pozicija 411 - BRUTO ZARADE I DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA**

Planirana sredstva za bruto zarade Agencije za 2015. godinu iznosila su 4.627.845,51 € od čega je realizovano 4.549.292,79 € ili 98,30%. Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavaca čine 68,63% ukupnog budžeta ANB-a. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	411	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Neto zarade	4111	2.433.040,73	2.385.367,08	98,04%
Porez na zarade	4112	403.047,44	386.668,13	95,94%
Doprinosi na teret zaposlenog	4113	892.894,82	881.177,11	98,69%
Doprinosi na teret poslodavaca	4114	841.321,04	840.302,28	99,88%
Opštinski prirez	4115	57.541,48	55.778,19	96,94%
Ukupno		4.627.845,51	4.549.292,79	98,30%

4111-neto zarade

Zakonom o budžetu za 2015. godinu planirane su neto zarade u iznosu od 2.433.040,73 €, a izvršeno je 2.385.367,08 €, odnosno 98,04% planiranih sredstava.

Prosječna neto zarada po zaposlenom za 2015. godinu bila je 745,33 €. Po mjesecima značajnije odstupanje od prosjeka bilo je u oktobru (887,84 €), i decembru (848,00 €). Revizijom je utvrđeno da je zarada uvećana za iznos varijabilnog dijela.

Mjesec	Broj zaposlenih	Neto zarade	Neto zarada po zaposlenom
Januar	313	227.546,47	726,95
Februar	313	226.163,26	722,57
Mart	313	223.551,00	714,22
April	312	227.402,80	728,85
Maj	243	172.394,82	709,44
Jun	244	172.255,55	705,96
Jul	245	180.096,08	735,08
Avgust	245	178.601,99	728,98
Septembar	245	178.189,88	727,30
Oktobar	245	217.520,03	887,84
Novembar	245	173.640,45	708,73
Decembar	245	207.760,93	848,00
Prosječna neto zarada u 2015.g.			745,33

4112- Porez na zarade

Izdaci za porez na zarade su Zakonom o budžetu planirani u iznosu 403.047,44 €, a realizovano je 386.668,13 € odnosno 95,94% planiranih sredstava.

4113- Doprinosi na teret zaposlenog

Zakonom o budžetu za 2015. godinu planirano su izdaci za doprinose na teret zaposlenog u iznosu 892.894,82 €, a realizovano je 881.177,11 € odnosno 98,69% planiranih sredstava. Na ovoj poziciji iskazani su izdaci za: doprinos za PIO, doprinos za zdravstveno osiguranje i Doprinos za osiguranje od nezaposlenosti.

4114- Doprinos na teret poslodavca

Zakonom o budžetu za 2015. godinu planirani su izdaci za doprinose na teret poslodavca u iznosu 841.321,04 €, a realizovano je 840.302,28 € odnosno 99,88% planiranih sredstava. Na ovoj poziciji iskazani su izdaci za doprinos za PIO, dodatni doprinos za PIO (staž osiguranja sa uvećanim trajanjem), doprinos za zdravstveno osiguranje i doprinos za osiguranje od nezaposlenosti.

4115 - Prirez na porez

Zakonom o budžetu za 2015.godinu su planirani izdaci za prirez na porez u iznosu 57.541,48 €, a realizovano je 55.778,19 € odnosno 96,94% planiranih sredstava.

- Revizija zarada izvršena je uvidom u rekapitulacije i obračune zarada, spiskove zaposlenih, IOPPD obrasce (izvještaj o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima) i zahtjevima za plaćanje. Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti.

Službenicima Agencije, staž osiguranja računa se u uvećanom trajanju, u zavisnosti od posla koji obavljaju. Službenička mjesta sa uvećanim stažom su određena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji shodno članu 34a Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost i Zakonu o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, član 16 tačka 3, gdje je navedeno da 12 mjeseci efektivnog rada računa se kao 16 mjeseci staža osiguranja. Pravilnikom je sistematizovano 23 mjesta bez staža sa uvećanim trajanjem (četnaest sa OŠ - pomoćni radnici i devet sa SSS - uslužne djelatnosti).

Broj zaposlenih lica u Agenciji smanjen za 68 u toku 2015.g., tako što su zaposleni penzionisani u skladu sa članom 52b Zakona o Agencijiza nacionalnu bezbjednost. Zaposlenim koji su penzionisani isplaćene su otpremnine.

Obračun zarada zaposlenih u Agenciji vrši Odsjek za ekonomsko - finansijske poslove Agencije kroz program za obračun zarada. Za izradu strukture sloga za obračun zarada instrukcije je dalo Ministarstvo finansija. Obračun zarada za zaposlene vrši se u skladu sa Uputstvom za obračun bruto

zarada¹⁸. Utvrđivanje fiksnog dijela zarada kod zaposlenih vrši se razvrstavanjem u platne razrede izražene u koeficijentima propisanim Pravilnikom o zaradama i dodacima na zaradu službenika Agencije.

Uvidom u uzorkom obuhvaćene dosijee zaposlenih, utvrđeno je da isti ispunjavaju uslove propisane Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije, za određena službenička mjesta.

Način zapošljavanja je u skladu sa politikama i procedurama definisanim Zakonom o Agenciji.

Primjenom akta o sistematizaciji, koji je usklađen sa Uredbom o vrstama unutrašnjih organizacionih jedinica i zvanjima službenika Agencije, donešena su rješenja o raspoređivanju na novosistematizovana službenička mjesta za koja nijesu utvrđeni koeficijenti (akt o zaradama i dodacima na zaradu u fazi je izrade). Do donošenja akta, primjenjuju se koeficijenti koji su važili za prethodna zvanja, tj. nova zvanja a nepromijenjeni koeficijenti, u skladu sa Pravilnikom¹⁹ o zaradama i dodacima na zaradu službenika Agencije za nacionalnu bezbjednost koji nosi oznaku „TAJNO“.

Uvidom u platne spiskove zaposlenih obuhvaćenim uzorkom, utvrđeno je da su koeficijenti iz Rješenja o utvrđivanju zarada u skladu sa koeficijentima iz Pravilnika o zaradama i dodacima na zaradu za radna mjesta predviđena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji službeničkih mjesta.

U rješenjima o raspoređivanju utvrđeni su koeficijenti za obračun fiksnog dijela zarade, uvećanja po osnovu posebnih uslova rada u skladu sa članom 5 Odluke²⁰ o uvećanju zarade državnim službenicima i namještenicima za obavljanje određenih poslova, dodatak na zaradu po osnovu specifičnosti poslova službeničkog mjesta i uvećanje po osnovu radnog staža shodno Pravilniku o zaradama i dodacima na zaradu službenika Agencije

Zarada direktora Agencije obračunava se po koeficijentima utvrđenim za javne funkcionere shodno Zakonu o zaradama i drugim primanjima državnih i javnih funkcionera²¹. Vrijednost koeficijenta za obračun fiksnog dijela zarade direktora utvrđena je u bruto iznosu od 110,00 € shodno Odluci²² o utvrđivanju vrijednosti koeficijenta za obračun fiksnog dijela zarade državnih i javnih funkcionera koji funkciju vrše u Vladi Crne Gore.

U skladu sa Zakonom o objedinjenoj poreskoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa²³ i Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za

¹⁸ "Sl. list Crne Gore", br. 05/11. Od 21. 01. 2011. godine.

¹⁹ Pravilnik o zaradama i dodacima na zaradu Agencije za nacionalnu bezbjednost, broj: 250 – 01 – 1623 – 22/10 od 01. 12. 2010. godine.

²⁰ „Sl.list CG“, br.054/10, 62/11.

²¹ „Sl. list Crne Gore“, br. 76/09 od 18. 11. 2009, 07/10 od 09. 02. 2010. godine.

²² Odluka o utvrđivanju vrijednosti koeficijenta za obračun fiksnog dijela zarade državnih i javnih funkcionera koji funkciju vrše u Vladi CG, "Sl. list Crne Gore", br. 14/11, 35/12 od 06. 07. 2012. godine.

²³ "Sl. list RCG", br. 29/05 od 09.05.2005.g. "Sl. list Crne Gore", br. 75/10 od 21.12.2010.g.

obavezno socijalno osiguranje²⁴, Agencija je bila obavezna da na propisanom obrascu (IOPPD), Poreskoj upravi podnese mjesečne izvještaje o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima. U članu 10 Zakona propisano je da se jedinstveni obrazac podnosi do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec). Agencija je prilikom isplata zarada sastavljala i podnosila nadležnom poreskom organu Izveštaj o obračunatim i isplaćenim porezima i doprinosima (IOPPD).

Obračun bruto zarada i doprinosa Agencija za 2015. godinu

Mjesec	Opis	Neto zarade	Porezi	Doprinosi										
				PIO - zaposleni	PIO - poslodavac	Zdravstveno osiguranje - zaposleni	Zdravstveno osiguranje - poslodavac	Osiguranje od nezaposlenosti - zaposleni	Osiguranje od nezaposlenosti - poslodavac	Opštinski priziv	Sindikat Crne Gore	Fond rada)	PIO-beneficirani star	Doprinos za invalide
I	Obračun	227.546,47	36.309,46	52.077,60	19.096,65	29.512,12	13.191,88	1.737,47	1.737,47	5.245,18	695,64	695,64	40.544,21	2.320,00
	Isplata	227.546,47	36.309,46	52.077,60	19.096,65	29.512,12	13.191,88	1.737,47	1.737,47	5.245,18	695,64	695,64	40.544,21	2.320,00
	Broj zaposlenih	313	313	313	313	313	313	313	313	313	313	313	313,00	
II	Datum isplate	30.01.2015.	02.02.2015.	02.02.2015.	02.02.2015.	02.02.2015.	02.02.2015.	02.02.2015.	02.02.2015.	06.02.2015.	30.01.2015.	02.02.2015.	02.02.2015.	02.02.2015.
	Obračun	226.163,26	36.054,68	51.754,30	18.978,03	29.328,92	13.109,92	1.726,79	1.726,79	5.206,17	691,41	691,41	40.477,77	2.320,00
	Isplata	226.163,26	36.054,68	51.754,30	18.978,03	29.328,92	13.109,92	1.726,79	1.726,79	5.206,17	691,41	691,41	40.477,77	2.320,00
III	Broj zaposlenih	313	313	313	313	313	313	313	313	313	313	313	313	313
	Datum isplate	04.03.2015.	17.03.2015.	18.03.2015.	18.03.2015.	18.03.2015.	18.03.2015.	18.03.2015.	18.03.2015.	19.03.2015.	04.03.2015.	18.03.2015.	18.03.2015.	18.03.2015.
	Obračun	223.551,00	35.609,55	51.150,78	18.756,84	28.986,89	14.663,47	1.706,66	1.706,66	5.142,21	683,26	683,26	39.897,36	2.320,00
IV	Isplata	223.551,00	35.609,55	51.150,78	18.756,84	28.986,89	14.663,47	1.706,66	1.706,66	5.142,21	683,26	683,26	39.897,36	2.320,00
	Broj zaposlenih	313	313	313	313	313	313	313	313	313	313	313	313	313
	Datum isplate	31.03.2015.	02.04.2015.		02.04.2015.	02.04.2015.	02.04.2015.	02.04.2015.	02.04.2015.	20.04.2015.	02.04.2015.	02.04.2015.	02.04.2015.	02.04.2015.
V	Obračun	227.402,80	36.458,39	52.078,67	19.096,95	29.512,72	14.929,39	1.737,59	1.737,59	5.269,30	695,66	695,66	40.523,64	2.313,60
	Isplata	227.402,80	36.458,39	52.078,67	19.096,95	29.512,72	14.929,39	1.737,59	1.737,59	5.269,30	695,66	695,66	40.523,64	2.313,60
	Broj zaposlenih	312	312	312	312	312	312	312	312	312	312	312	312	312
VI	Datum isplate	30.04.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	18.05.2015.	30.04.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.
	Obračun	172.394,82	27.387,61	39.431,31	14.459,32	22.345,64	11.303,81	1.315,67	1.315,67	3.963,29	526,86	526,86	30.772,50	1.735,20
	Isplata	172.394,82	27.387,61	39.431,31	14.459,32	22.345,64	11.303,81	1.315,67	1.315,67	3.963,29	526,86	526,86	30.772,50	1.735,20
VII	Broj zaposlenih	243	243	243	243	243	243	243	243	243	243	243	243	243
	Datum isplate	29.05.2015.	02.06.2015.	02.06.2015.	02.06.2015.	02.06.2015.	02.06.2015.	02.06.2015.	02.06.2015.	16.06.2015.	01.06.2015.	02.06.2015.	02.06.2015.	02.06.2015.
	Obračun	172.255,55	27.584,30	39.442,62	14.463,50	22.352,08	11.307,08	1.316,10	1.316,10	3.992,99	526,95	526,95	30.629,83	1.735,20
VIII	Isplata	172.255,55	27.584,30	39.442,62	14.463,50	22.352,08	11.307,08	1.316,10	1.316,10	3.992,99	526,95	526,95	30.629,83	1.735,20
	Broj zaposlenih	244	244	244	244	244	244	244	244	244	244	244	244	244
	Datum isplate	30.06.2015.	06.07.2015.	06.07.2015.	06.07.2015.	06.07.2015.	06.07.2015.	06.07.2015.	06.07.2015.	10.07.2015.	30.06.2015.	06.07.2015.	06.07.2015.	06.07.2015.
IX	Obračun	180.096,08	28.940,14	41.257,74	15.129,00	23.380,48	11.827,35	1.376,62	1.376,62	4.189,36	551,01	551,01	32.250,97	1.735,20
	Isplata	180.096,08	28.940,14	41.257,74	15.129,00	23.380,48	11.827,35	1.376,62	1.376,62	4.189,36	551,01	551,01	32.250,97	1.735,20
	Broj zaposlenih	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245
X	Datum isplate	31.07.2015.	04.08.2015.	04.08.2015.	04.08.2015.	04.08.2015.	04.08.2015.	04.08.2015.	04.08.2015.	11.08.2015.	31.07.2015.	04.08.2015.	04.08.2015.	04.08.2015.
	Obračun	178.601,99	28.661,90	40.907,92	15.000,77	23.182,30	11.727,13	1.364,91	1.364,91	4.147,81	546,38	546,38	32.091,35	1.735,20
	Isplata	178.601,99	28.661,90	40.907,92	15.000,77	23.182,30	11.727,13	1.364,91	1.364,91	4.147,81	546,38	546,38	32.091,35	1.735,20
XI	Broj zaposlenih	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245
	Datum isplate	31.08.2015.	02.09.2015.	02.09.2015.	02.09.2015.	02.09.2015.	02.09.2015.	02.09.2015.	02.09.2015.	11.09.2015.	31.08.2015.	02.09.2015.	02.09.2015.	02.09.2015.
	Obračun	178.189,88	28.546,09	40.803,72	14.962,52	23.123,18	11.697,26	1.361,37	1.361,37	4.130,47	544,98	544,98	31.796,75	1.735,20
XII	Isplata	178.189,88	28.546,09	40.803,72	14.962,52	23.123,18	11.697,26	1.361,37	1.361,37	4.130,47	544,98	544,98	31.796,75	1.735,20
	Broj zaposlenih	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245
	Datum isplate	30.09.2015.	05.10.2015.	05.10.2015.	05.10.2015.	05.10.2015.	05.10.2015.	05.10.2015.	05.10.2015.	13.10.2015.	30.09.2015.	05.10.2015.	05.10.2015.	05.10.2015.
XIII	Obračun	217.520,03	36.446,42	50.126,16	18.380,97	28.404,78	14.370,48	1.671,46	1.671,46	5.264,19	670,07	670,07	39.025,19	1.735,20
	Isplata	217.520,03	36.446,42	50.126,16	18.380,97	28.404,78	14.370,48	1.671,46	1.671,46	5.264,19	670,07	670,07	39.025,19	1.735,20
	Broj zaposlenih	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245
XIV	Datum isplate	30.10.2015.	29.10.2015.	29.10.2015.	29.10.2015.	29.10.2015.	29.10.2015.	29.10.2015.	29.10.2015.	12.11.2015.	30.10.2015.	29.10.2015.	29.10.2015.	29.10.2015.
	Obračun	173.640,45	27.617,52	39.722,48	14.566,09	22.510,64	11.387,34	1.325,28	1.325,28	3.993,29	530,60	530,60	30.834,18	1.735,20
	Isplata	173.640,45	27.617,52	39.722,48	14.566,09	22.510,64	11.387,34	1.325,28	1.325,28	3.993,29	530,60	530,60	30.834,18	1.735,20
XV	Broj zaposlenih	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245
	Datum isplate	30.11.2015.	07.12.2015.	07.12.2015.	07.12.2015.	07.12.2015.	07.12.2015.	07.12.2015.	07.12.2015.	21.12.2015.	30.11.2015.	07.12.2015.	07.12.2015.	07.12.2015.
	Obračun	207.760,93	34.641,26	47.843,08	17.543,57	27.111,95	13.715,33	1.595,88	1.595,88	5.008,35	638,99	638,99	36.968,46	1.735,20
XVI	Isplata	207.760,93	34.641,26	47.843,08	17.543,57	27.111,95	13.715,33	1.595,88	1.595,88	5.008,35	638,99	638,99	36.968,46	1.735,20
	Broj zaposlenih	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245	245
	Datum isplate	30.12.2015.	25.12.2015.	25.12.2015.	25.12.2015.	25.12.2015.	25.12.2015.	25.12.2015.	25.12.2015.	30.12.2015.	30.12.2015.	28.12.2015.	28.12.2015.	28.12.2015.
XVII	UKUPNO obračuna	2.385.123,26	384.257,32	546.596,38	200.434,21	309.751,70	153.230,44	18.235,80	18.235,80	55.552,61	7.301,81	7.301,81	425.812,21	23.155,20
	UKUPNO isplaćeno	2.385.123,26	384.257,32	546.596,38	200.434,21	309.751,70	153.230,44	18.235,80	18.235,80	55.552,61	7.301,81	7.301,81	425.812,21	23.155,20
XVIII	Obračun	243,83	50,31	58,05	21,28	32,89	16,64	1,93	1,93	7,55	0,77	0,77	46,45	
	Isplata	243,83	50,31	58,05	21,28	32,89	16,64	1,93	1,93	7,55	0,77	0,77	46,45	
	Broj zaposlenih	3												
XIX	Datum isplate	30.04.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	04.05.2015.	
	Obračunato i isplaćeno	2.385.367,09	384.307,63	546.654,43	200.455,49	309.784,59	153.247,08	18.237,73	18.237,73	55.560,16	7.302,58	7.302,58	425.858,66	23.155,20
Ukupno														4.535.470,95

²⁴ "Sl. list Crne Gore", br. 76/10 od 23.12.2010.g.

Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca iznose 4.549.292,79 € po evidenciji Glavne knjige trezora, a po obračunu koji je izvršila Agencija bruto zarade iznose 4.535.470,95 €. Razlika je nastala, jer su sa pozicija bruto zarada vršene uplate dijela poreza i doprinosa po osnovu naknada, ukupno je po ovom osnovu isplaćeno 13.821,84 €.

Agencija nije zapošljavala lica sa invaliditetom ali je vršila uplate posebnog doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom shodno članu 21 i 22 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom²⁵. Po ovom osnovu uplaćeno je 23.155,20€.

- Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti u primjeni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje²⁶.

Subjekt revizije uplaćuje i dodatni doprinos za staž osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem prema članu 16 tačka 3 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje a koji iznosi 12% za obaveznike raspoređene na radna mjesta na kojima se 12 mjeseci efektivnog rada računa kao 16 mjeseci staža osiguranja. Zarade za izvršeni rad uvećane su po osnovu posebnih uslova rada za 30% a koje je u skladu sa članom 5 Odluke o uvećanju zarade državnih službenika i namještenika. Zarade su uvećavane i po osnovu specifičnosti službeničkog mjesta. Dodatak na zaradu iznosi 15%, 20% ili 25% shodno Pravilniku o zaradama i dodacima na zaradu službenika Agencije.

- Nijesu utvrđene nepravilnosti ni u primjeni Sporazuma o utvrđivanju obračunske vrijednosti koeficijenta i startnog dijela zarade u bruto iznosu²⁷ i Uputstva za obračun bruto zarada²⁸.

8.2. Pozicija 412 – OSTALA LIČNA PRIMANJA

Izvršeni izdaci za ostala lična primanja iznose 1.115.018,18 € što predstavlja 15,82% budžeta Agencije za 2015. godinu. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	412	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Naknada za stanovanje i odvojer	4122	16.390,00	16.320,00	99,57%
Naknada za prevoz	4123	2.112,00	2.089,94	98,96%
Otpremnine	4125	1.064.316,18	998.550,33	93,82%
Ostale naknade	4127	32.200,00	31.544,51	97,96%
Ukupno		1.115.018,18	1.048.504,78	94,03%

²⁵ „Sl. list Crne Gore“, br.49/8, 73/10, 39/11.

²⁶ „Sl. list Crne Gore“, br.13/07, 79/08, 86/09, 78/10 ,40/11, 014/12, 062/13, 008/ od 27. 02. 2015. 15.2011.godine.

²⁷ „Sl. list Crne Gore“, br.80/10 od 31. 12. 2010. godine.

²⁸ „Sl. list Crne Gore“, br.05/11 od 21.01.2011. godine.

Na računu **4125-otpremnine**, evidentirani su izdaci za otpremnine zaposlenima, koji su to pravo ostvarili u 2015. godini u iznosu od **998.550,33€**. Izdaci se odnose na isplaćene otpemnine, poreze i prireze na iste.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost propisani su uslovi po kojima službenici Agencije mogu ostvariti pravo na starosnu penziju pod povoljnim uslovima. Primjenom usvojenih odredbi iz člana 52a i člana 52c, planiran je bio odlazak oko 80 službenika u penziju. Agencija je raspisala Javni poziv za sporazumni prestanak radnog odnosa sa pravom isplate otpremnine. U preambuli Javnog poziva, Agencija se pozvala na odredbu člana 2 Odluke o visini otpremnine državnih službenika i namještenika. Odluka je donešena 29.04.2010. godine, na osnovu odredbe člana 20 Zakona o zaradama državnih službenika i namještenika²⁹.

Skupština Crne Gore je donijela novi Zakon o zaradama državnih službenika i namještenika³⁰, koji je stupio na snagu 15. marta 2012. godine. Odredbom člana 24 Zakona, utvrđeno je da će propisi za sprovođenje ovog zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Kako je rok za donošenje propisa za sprovođenje ovog zakona istekao 15. septembra 2012. godine, tako ni Odluka o visini otpremnine, po kojoj su isplaćene otpremnine službenika Agencije **nije bila usaglašena** sa Zakonom o zaradama državnih službenika i namještenika.

Ustavni sud je donio Odluku³¹ da Odluka o visini otpremnine državnih službenika i namještenika³², koju je donijela Vlada Crne Gore, **nije u saglasnosti sa Ustavom** i zakonom i prestaje da važi danom objavljivanja ove Odluke, odnosno 07. avgusta 2015. godine.

Pravo na otpremninu po Javnom pozivu, iskoristilo je 63 lica. Isplaćeno je po 12 bruto zarada za 62 lica i 8 bruto zarada za jedno lice, u ukupnom iznosu od 998.550,33 €. Rješenja za isplatu otpremnina je donijelo Ministarstvo finansija, tj ministar finansija.

Finansijska sredstva za otpremnine, obezbijedena su Planom budžeta u iznosu od 5.000,00 €, a iznos od 993.956,80 € **preusmjeravanjem sa programa Agencije i programa druge potrošačke jedinice**. Sa Programa - Nacionalna bezbjednost preusmjereno 444.416,49 €, a sa programa Administracije 66.749,69 €, ukupno 511.166,18 €. Preusmjeravanja su vršena sa pozicija 4111, 4112, 4113, 4114 i 4115.

- Preusmjeravanja su vršena u skladu sa članom 45 Zakona³³ o budžetu Crne Gore i rješenjima Ministarstva finansija.

Na isplaćene otpremnine su obračunati i isplaćeni porezi i prirezi. Uplate su izvršene 28. aprila 2015. godine.

²⁹ "Sl list CG" br. 86/09

³⁰ "Sl list CG" br. 14/12

³¹ Odluka Ustavnog suda „Sl. list Crne Gore“ broj: 044/15 od 07. 08. 2015. godine.

³² "Sl. List Crne Gore", br.23/10

³³ „Sl. list CG“, br. 56/14.

8.3. Pozicija 413 - RASHODI ZA MATERIJAL

Izdaci za rashode za materijal planirani su u iznosu od 357.839,30 €, a izvršeni u iznosu od 345.714,92 €, odnosno 96,61 % planiranih izdataka. Izdaci za rashode za materijal predstavljaju 5,22% ukupnog budžeta Agencije. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	413	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Administrativni materijal	4131	84.620,00	83.944,97	99,20%
Materijal za posebne namjene	4133	8.500,00	7.312,32	86,03%
Rashodi za energiju	4134	127.913,00	127.790,83	99,90%
Rashodi za gorivo	4135	120.806,30	111.336,35	92,16%
Ostali rashodi za materijal	4139	16.000,00	15.330,45	95,82%
Ukupno		357.839,30	345.714,92	96,61%

Na računu 4131- administrativni materijal, evidentirani su izdaci za nabavku kancelarijskog materijala, rezervne djelove, tonera, akumulatora, guma, ulja i dr. u ukupnom iznosu od 83.944,97 €.

Na računu 4133- Materijal za posebne namjene evidentirani su izdaci u ukupnom iznosu od 7.312,32 €.

Na računu 4134-Rashodi za energiju, evidentirani su mjesečni izdaci za el.energiju po naplatnim brojevima i organizacionim jedinicama u ukupnom iznosu od 127.790,83 €.

Na računu 4135-Rashodi za gorivo evidentirani su izdaci za gorivo za korišćenje službenih automobila u iznosu od 111.336,35 €. Korišćenje prevoznih sredstava se organizuje na lično zaduženje službenika i na zaduženje organizacionih jedinica, a po rješenju direktora. Mjesečnu kvotu goriva, utvrđuje direktor. Snadbijevanje se vrši putem EKO BUSINESS CREDIT kartica. Određen je mjesečni limit za snadbijevanje Agencije sa derivatima nafte u iznosu od 11.209,16 €. Plaćanja su vršena mjesečno po rekapitulaciji izlaznih računa za kupca, tj. zbirnog naloga za plaćanje koji sadrži račune svih organizacionih jedinica Agencije. Službena vozila se koriste u skladu sa Pravilnikom³⁴ o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u Agenciji za nacionalnu bezbjednost i u skladu sa odredbom člana 17 Uredbe o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore.

Na računu 4139-Ostali rashodi za materijal, evidentirani su izdaci u ukupnom iznosu od 15.330,45 €. Izdaci obuhvaćeni uzorkom odnose se na nabavku prehrambrenih artikala.

³⁴ Pravilnik, broj 250/13 – 01 – 11001/2 od 10. 10. 2013. godine.

8.4. Pozicija 414 - RASHODI ZA USLUGE

Rashodi za usluge planirani su u iznosu 179.387,98 €. Izvršeno je 164.061,15 €, odnosno 91,46% planiranih izdataka. Ovi izdaci čine 2,47% budžeta Agencije. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	414	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Službena putovanja	4141	62.156,98	62.003,01	99,75%
Reprezentacija	4142	5.786,00	4.413,89	76,29%
Komunikacione usluge	4143	44.500,00	34.356,91	77,21%
Bankarske usluge i negativne k	4144	10.500,00	10.499,94	100,00%
Konsultantske usluge, projekti i	4147	990,00	0,00	0,00%
Usluge stručnog usavršavanja	4148	7.500,00	4.848,10	64,64%
Ostale usluge	4149	47.955,00	47.939,30	99,97%
Ukupno		179.387,98	164.061,15	91,46%

Na računu 4141-Službena putovanja, evidentirani su izdaci u iznosu od 62.003,01 €. Izdaci se odnose na isplate po putnim nalozima (isplate dnevnica i putnih troškova u zemlji i inostranstvu). Uslovi i način odobravanja službenih putovanja u zemlji i inostranstvu, službenika Agencije, kao i isplate sredstava iz blagajne za te namjene, vršene su u skladu sa Pravilnikom³⁵ Agencije. Obračun i isplata troškova za smještaj, prevoz i dnevnica u zemlji i inostranstvu, vršen je u skladu sa Uredbom o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima.

Na računu 4142-Reprezentacija evidentirani su izdaci u iznosu od 4.413,89 €.

Na računu 4143-Komunikacione usluge, evidentirani su izdaci u iznosu od 34.356,91 €. Izdaci se odnose na usluge korišćenja mobilne i fiksne telefonije. Uzorkom obuhvaćeni troškovi mobilnih telefona za februar i mart za 2015. godinu. Izdaci plaćani po računima i Ugovoru³⁶, po prethodno izvršenom otvorenom postupku javne nabavke za usluge mobilne telefonije .Odlukom³⁷ direktora, određeni su limiti za korišćenje mobilnih telefona za, službenike Agencije. Prekoračenje utvrđenog limita odbija se od zarade zaposlenog. U zavisnosti od službeničkih potreba, visina mjesečnih limita može biti izmijenjena, uz prethodnu saglasnost direktora.

Na računu 4144-Bankarske usluge i negativne kursne razkike, evidentirani su izdaci u iznosu od 10.499,94 €.

³⁵ Pravilnik o uslovima i načinu odobravanja službenih putovanja u zemlji i inostranstvu, br. 250/12 – 01 – 8442 od 30. 10. 2012. godine.

³⁶ Ugovor za pružanje usluga mobilne telefonije, broj 250/15 – 10 – 8122 od 20. 07.2015. godine.

³⁷ Odluka, broj: 1074 od 14.04.2011. godine.

Na računu 4148-Usluge stručnog usavršavanja, evidentirani su izdaci u iznosu od 4.848,10 €. Uzorkovani izdaci se odnose na uplatu rate za postdiplomske studije na UDG-a, humanističke studije, smjer Sajber bezbjednost i troškova polaganja stručnog ispita. Uplate izvršene u skladu sa Pravilnikom³⁸ o posebnom usavršavanju službenika Agencije i Uredbe o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad u državnim organima.

Na računu 4149-Ostale usluge, evidentirani su izdaci u iznosu od 47.939,30 €. Izdaci obuhvaćeni uzorkom se odnose na održavanje higijene u prostorijama, pranje i krpljenje guma službenih automobila, hortikulturalno uređenje i održavanje zelenih površina.

8.5. Pozicija 415 - RASHODI ZA TEKUĆE ODRŽAVANJE

Planirani izdaci na poziciji 415- Rashodi za tekuće održavanje iznose 50.000,00 €. Izvršeno je 47.862,68 €, odnosno 95,73 % planiranih izdataka. Rashodi za tekuće održavanje čine 0,72% budžeta Agencije. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	415	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Tekuće održavanje građevinskih objekata	4152	9.600,00	8.634,75	89,95%
Tekuće održavanje opreme	4153	40.400,00	39.227,93	97,10%
Ukupno		50.000,00	47.862,68	95,73%

Na računu 4152-tekuće održavanje građevinskih objekata, evidentirani su izdaci u iznosu od 8.634,75 €. Izdaci obuhvaćeni uzorkom odnose se na tekuće održavanje prostorija koje se koriste u radu Agencije.

Na računu 4153-tekuće održavanje opreme, evidentirani su izdaci u iznosu od 39.227,93 €. Izdaci obuhvaćeni uzorkom odnose se na plaćanje obaveza iz ugovora za usluge popravke i održavanja vozila i za usluge održavanja termo-tehničkih instalacija.

8.6. Pozicija 417 – RENTA

Planirani izdaci na poziciji 417-Renta iznose 16.290,00 €. Izvršeno je 13.579,65 €, odnosno 83,36% planiranih izdataka. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	417	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Zakup objekata	4171	16.290,00	13.579,65	83,36%
Ukupno		16.290,00	13.579,65	83,36%

³⁸ Pravilnik, broj 250 – 02 – 2060/07 od 18. 09. 2007. godine.

Na računu 4171-Zakup zgrada i poslovnih prostora, evidentirani su izdaci nastali plaćanjem obaveza iz Ugovora³⁹ o razgraničenju troškova korišćenja poslovnog prostora u zgradi Opštine Nikšić a na osnovu Odluke⁴⁰ Vlade. Prostor zajednički koriste: MUP, Agencija, Uprava policije i Opština Nikšić.

8.7. Pozicija 419 – OSTALI IZDACI

Planirani izdaci na poziciji 419-Ostali izdaci, iznose 155.180,00 €. Izvšeno je 130.099,98 €, odnosno 83,84% planiranih izdataka. Ostali izdaci čine 1,96% budžeta ANB-a. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	419	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	4191	21.780,00	11.309,58	51,93%
Izrada i održavanje softvera	4193	9.400,00	7.672,20	81,62%
Osiguranje	4194	22.500,00	19.225,28	85,45%
Komunalne naknade	4196	31.000,00	23.032,10	74,30%
Takse	4198	9.000,00	8.964,99	99,61%
Ostalo	4199	61.500,00	59.895,83	97,39%
Ukupno		155.180,00	130.099,98	83,84%

Na računu 4191-Izdaci po osnovu ugovora o djelu, evidentirani su izdaci u ukupnom iznosu od 11.309,58 €. Izdaci se odnose na isplatu po osnovu ugovora za održavanje higijene u prostorijama Agencije. Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti u primjeni Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje⁴¹ prilikom isplate po osnovu ugovora o djelu.

Na računu 4193-izrada i održavanje softvera, izvršeni su izdaci u iznosu od 7.672,20 €. Uzorkom obuhvaćeni izdaci odnose se na usluge održavanja softvera za potrebe finansijskog poslovanja.

Na računu 4194-osiguranje, su evidentirani izdaci za osiguranje zaposlenih, osiguranje vozila i osiguranje imovine u ukupnom iznosu od 19.225,28.

Na računu 4196- Komunalne naknade, evidentirani su izdaci u iznosu od 23.032,10 €. Izdaci obuhvaćeni uzorkom odnose se na račune za komunalne naknade (čistoća, voda) za prostorije u Podgorici i Žabljaku.

Na računu 4198-Takse, evidentirani su izdaci u iznosu od 8.964,99 €.

³⁹ Ugovor, broj 250 – 01 – 1824/09 od 21.08. 2009. godine.

⁴⁰ Odluka Vlade Republike Crne Gore o kriterijumima i uslovima za razgraničenje troškova između Republike i opštine po osnovu korišćenja poslovnog prostora od strane republičkih organa („Sl.list RCG“, br.1/92).

⁴¹ „Sl. list Crne Gore“, br.13/07, 79/08, 86/09, 78/10, 40/11 od 08.08.2011.godine.

Na računu 4199-Ostalo, evidentirani su izdaci u ukupnom iznosu od 59.895,83 €. Na ovoj poziciji evidentirani su izdaci za operativne troškove. Na pisani zahtjev direktora agencije, ovlašćeni službenik za podizanje gotovine, podiže gotovinu, evidentira se kroz dnevnik blagajne. Internim Odobrenjem za gotovinsku isplatu, daje se nalog za isplatu sredstava na ime operativnih troškova. Odobrenje kontrolisano i potpisano od strane: rukovodioca ekonomsko-finansijske službe, lica u svojstvu službenika za ovjeravanje, blagajnika i lica koje po nalogu direktora preuzima gotovinu. Korišćenje finansijskih sredstava za ove namjene uređeno je Pravilnikom o korišćenju finansijskih sredstava za posebne namjene Agencije, koji je klasifikovan stepenom tajnosti „POVJERLJIVO“.

8.8. Pozicija 44 – KAPITALNI IZDACI

Kapitalni izdaci planirani su u iznosu od 351.000,00 €. Izvršeno je 329.790,77 €, odnosno 93,96% planiranih izdataka. Kapitalni izdaci čine 4,98% budžeta Agencije. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	44	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Izdaci za opremu	4415	275.800,00	258.065,93	93,57%
Izdaci za investiciono održavanje	4416	75.200,00	71.724,84	95,38%
Ukupno		351.000,00	329.790,77	93,96%

Na računu 4415- Izdaci za opremu, evidentirani su izdaci u iznosu 258.065,93 €. Izdaci obuhvaćeni uzorkom se odnose na nabavku vozila. Izvršena je nabavka jedanaest vozila (osam VW Golfova VII i tri VW Passata), po ugovorima o lizingu sa preostalom vrijednošću. Trajanje ugovora je 48 mjeseci sa učešćem 20% od vrijednosti vozila, bez predvidivog ostatka vrijednosti po isteku ugovorenog perioda. Izdaci za vozila iznose 55.055,43 €, u posmatranom periodu. Vrijednost nabavljenih vozila sa otkupnom cijenom, po ugovorima o lizingu (sa nominalnom kamatnom stopom od 6,9 %), iznosi 349.334,00 €, od čega, ostatak vrijednosti po isteku ugovorenog perioda iznosi 103.500,00 € (otkupna cijena). Da bi Agencija bila vlasnik vozila, nakon isteka perioda od 48 mjeseci treba da otkupi pomenuti iznos, do kad je vlasnik Porsche leasing. Plaćanje se vrši po Pozivu za plaćanje i Planu plaćanja iz ugovora o lizingu.

Na računu 4416-Izdaci za investiciono održavanje, evidentirani su izdaci u iznosu od 71.724,84 €. Uzorkovani izdaci odnose se na izvođenje građevinskih radova u prostorijama Agencije u Podgorici i u Herceg Novom.

9. BLAGAJNIČKO POSLOVANJE

U skladu sa Pravilnikom o blagajničkom poslovanju u Agenciji za nacionalnu bezbjednost, poslove koji su vezani za prijem, čuvanje i evidenciju gotovog novca obavlja blagajnik. Dnevnik blagajne vodi se dnevno, putem elektronske obrade podataka u posebnom programu za blagajnu koji je umrežen u informacioni sistem Agencije. Na mjesto blagajnika, do odlaska u penziju, bila je raspoređena Milanka Mitrović, a nakon nje Marica Dragović. Rukovodilac nadležne službe, vrši kontrolu potpunosti i ispravnosti dokumentacije, potpisuje i dostavlja licu zaduženom za knjiženje.

U skladu sa Uputstvom o radu Trezora na početku godine predat je zahtjev za stalni avans, kojim je Agenciji odobren iznos avansa od 12.000€ i to sa programa - nacionalna bezbjednost 11.000€ i 1.000€ sa programa - administracija. Prema evidenciji iz glavne knjige Trezora za potrebe Agencije podignuto je 111.768,33 € gotovine:

Konto	Naziv konta	Iznos
4131	Rashodi za materijal i usluge	2.630,24
4135	Rashodi za gorivo	175,64
4141	Rashodi za službena putovanja	49.900,00
4194	Osiguranje	62,45
4199	Ostalo	59.000,00
Ukupno		111.768,33

Podizanje gotovine tj čekova, obavljeno je uskladu sa Uputstvom o radu trezora - dostavljanjem obrazca 5 - Naloga za isplatu gotovog novca i zahtjeva za plaćanje od strane ovlašćenih lica. Računi koji stignu u Agenciju, dostavljaju se direktoru, nakon toga se prosleđuju nadležnoj organizacionoj jedinici (nadležnom sektoru). Rukovodilac nadležnog sektora račune i zahtjeve za isplatu troškova prosleđuje organizacionoj jedinici nadležnoj za ekonomsko-finansijske poslove na kontrolu i realizaciju. Nadležna služba na osnovu zahtjeva za isplatu troškova vrši kontrolu, isplatu troškova iz blagajne, knjiženje troškova, odlaganje i čuvanje dokumentacije. Prema strukturi troškova najviše je utrošeno na rashode za službeno putovanje i operativne troškove, odnosno 98,75%, dok je za troškove materijala, goriva i osiguranja potrošeno 1,25%. Za svaki trošak postoji zahtjev za isplatu gotovine nadležnog sektora kojim se konstatuje da je nastao trošak koji treba isplatiti.

Rashodi službenih putovanja iznosili su 51.365,93€, struktura data u tabeli:

Konto	Naziv konta	Iznos
4141	Rashodi za službena putovanja	51.365,93
4141001100	Dnevnice za službena putovanja u zemlji	13.754,50
4141001200	Troškovi prevoza za službenom putovanju u zemlji	120,40
4141001300	Troškovi smještaja na službenom putovanju u zemlji	1.466,20
4141001900	Ostali troškovi na službenom putovanju u zemlji	850,42
4141002100	Dnevnice za službena putovanja u inostranstvu	19.618,10
4141002200	Troškovi prevoza za službenom putovanju u inostranstvu	1.675,70
4141002300	Troškovi smještaja na službenom putovanju u inostranstvu	1.466,20
4141002900	Ostali troškovi na službenom putovanju u inostranstvu	20,00

Način i uslovi odobravanja službenih putovanja propisani su Pravilnikom⁴² o uslovima i načinu odobravanja službenih putovanja u zemlji i inostranstvu. Na službeno putovanje upućuje se službenik Agencije po nalogu direktora ili lica koje on ovlasti, sa ili bez Agende ili Pozivnog pisma. Prije upućivanja na službeni put neposredni rukovodilac dostavlja direktoru na saglasnost zahtjev za službeno putovanje i potpisan putni nalog. Nakon potpisivanja putnog naloga, putni nalog se zavodi u Pisarnici i dostavlja nadležnoj jedinici za ekonomsko-pravne poslove na dalju realizaciju i utvrđivanje akontacije. Po povratku sa službenog putovanja službenik je dužan, u roku od 3, odnosno 7 dana, da dostavi na obračun nalog za službeno putovanje, dokumentovan računima - kao dokaz o visini troškova) i izvještajem sa službenog putovanja. Nakon provjere ispravnosti kompletne dokumentacije i obračuna blagajnik potpisuje putni nalog i dostavlja rukovodiocu službe na uvid i kontrolu. Po izvršenom pregledu potpisani nalog se sa pratećom dokumentacijom dostavlja direktoru ili licu ovlaštenom za potpisivanje koji ga ovjerava (potpisuje).

- Uvidom u dokumentaciju, konstatovano je da su putni nalozi potpisani i dokumentovani na propisani način i praćeni su izvještajima.

Za potrebe operativnih troškova podignuto je 59.000,00€, sa pozicije Ostale usluge. Nakon podizanja čeka i dostavljenog zahtjeva za isplatu sredstava od strane direktora vrši se predaja gotovine koji potpisuju lica odgovorna za isplatu troškova iz blagajne i nadležne službe i lica kome je predata gotovina. Gotovina za operativne troškove koristi se u skladu sa Pravilnikom o korišćenju finansijskih sredstava za posebne namjene Agencije, koji je klasifikovan stepenom tajnosti "POVJERLJIVO".

Na kraju godine izvršen je popis blagajne i konstatovano je da je nakon pravdanja stalnog avansa stanje u blagajni 0,00 €.

⁴² Pravilnik, broj: 250/12-01-8442 od 30.10. 2012. godine.

10. IMOVINA

Revizijom utvrđeno da se evidencija imovine vodi u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja evidencije o imovini u Agenciji za nacionalnu bezbjednost. Evidencija imovine se vodi elektronski i knjigovodstveno u organizacionoj jedinici za ekonomsko-materijalne poslove. Elektronska evidencija obezbjeđuje podatke za svako osnovno sredstvo – elektronski karton, koji sadrži : datum nabavke, inventarni broj, nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost, naziv dobavljača, tehničke podatke-ukoliko postoji specifičnost, metod amortizacije grupu kojoj sredstvo pripada, stopu amortizacije, organizacionu jedinicu koje je zadužilo osnovno sredstvo. Knjigovodstvena evidencija daje podatke pojedinačno i po grupama sredstva o nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednosti. Elektronski se takođe obračunava amortizacija, tj utvrđuje ispravka vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine.

Magacioner, službenik raspoređen na poslovima uskladištenja, na osnovu pristigle fakture i otpremnice, za svako osnovno sredstvo vrši unos podatka u evidenciju magacinskog poslovanja. Na osnovu tih podataka sačinjava prijemnicu i potpisom potvrđuje prijem. Prilikom izdavanja osnovnog sredstva magacioner izdaje otpremnicu i nalog sa potpisom osobe koja preuzima robu. Na osnovu fakture sa internom prijemnicom i izlazom službenik nadležne službe unosi podatke u elektronski karton.

Po knjigovodstvenoj evidenciji, vrijednost nefinansijske imovine na kraju 2015. godine iznosila je 7.702.115,22 €.

- Obračun amortizacije, odnosno primijenjena stopa amortizacije, je u skladu sa Pravilnikom o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika.

Dostavljeni su posjedovni listovi za objekte koje koristi Agencija. U gradovima u kojima Agencija nema svoje objekte, ustupljene su prostorije na korišćenje za koje se plaćaju obaveze, po principu proporcionalnog učešća u troškovima po površini koju koristi.

Korišćenje vozila Agencije, određuje direktor aktom u skladu sa potrebama izvršavanja zadataka. Kontrola korišćenja u okviru kontrole potrošnje goriva vrši se mjesečno i za svako vozilo pojedinačno.

- Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da Agencija postupa u skladu sa članom 17 stav 1 i 2 Uredbe o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore. Za korišćenje službenog vozila izdaje se putni nalog – obrazac PN.

U 2015. godini, Ministarstvo unutrašnjih poslova ustupilo je na trajno korišćenje vozila Agenciji, u skladu sa odlukama, čija knjigovodstvena vrijednost iznosi 5.957,60 €. Vozila koja su kupljena na lizing (jedanaest vozila) u toku 2015. godine nijesu upisana u pomoćnu knjigu osnovnih sredstava. Po

ugovoru o lizingu sredstva mogu postati svojina Agencije nakon isteka lizinga i kad se izvrši otkup sredstva.

Za vozila koja nijesu imala vrijednost, odnosno kojima je sadašnja vrijednost svedena na nulu, izvršena je revalorizacija. Ukupan iznos revalorizacije je 301.863,31€.

Izvršena je nabavka jedanaest vozila (osam VW Golfova VII i tri VW Passata), po ugovorima o lizingu sa preostalom vrijednošću. Trajanje ugovora je 48 mjeseci sa učešćem 20% od vrijednosti vozila, bez predvidivog ostatka vrijednosti po isteku ugovorenog perioda. Utvrđeno je, da izdaci za vozila iznose 55.055,43 € u posmatranom periodu. Ukupni rashodi za nabavljena vozila po ugovorima o lizingu, sa otkupnom cijenom i sa nominalnom kamatnom stopom od 6,9 %, iznose 349.334,00 €.

- Agencija je u toku 2015. godine izvršila nabavku jedanaest vozila. Vozila su kupljena na lizing, uz saglasnost Vlade. Nabavljena vozila nijesu evidentirana kao osnovna sredstva u knjigovodstvenoj evidenciji koju vodi subjekat revizije.

Preporučuje se subjektu revizije da, u skladu sa MRS-JS⁴³ broj 13, nabavljena vozila evidentira kao osnovna sredstva, vrši obračun amortizacije tokom trajanja lizinga i evidentira obaveze po osnovu lizinga.

Komisije za popis, formirane rješenjima, obavile su popis osnovnih sredstava, inventara i magacina. Popisom su obuhvaćeni objekti i osnovna sredstva, evidentirani na popisnim listama, potpisanim od strane Komisije. Nakon izvršenog popisa i usaglašavanja sa knjigovodstvenom evidencijom, akt sa informacijama o radu Komisije za popis osnovnih sredstava i inventara Agencije, dostavljen je direktoru na uvid. Agencija je dostavila Popis imovine u pisanoj i elektronskoj formi i tabelarni pregled nefinansijske imovine po grupama, Upravi za imovinu.

- Prilikom popisa, postupano je u skladu sa Uputstvom o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.

⁴³ Međunarodni računovodstveni standard za Javni sektor

Tabelarni pregled nefinansijske imovine po grupama

GRUPA	VRSTA IMOVINE	NABAVNA VRJEDNOST	ISPRAVKA VRJEDNOSTI	SADAŠNJA VRJEDNOST
013-1	Administrativne zgrade	7.807.409,51	2.556.754,57	5.250.654,94
014-1	Zemljište	1.599.550,00	0,00	1.599.550,00
015-1	Sredstva transporta	3.368.266,41	3.080.197,55	288.068,86
015-2	Kompjuterska oprema	301.809,49	223.282,54	78.526,95
015-3	Kancelarijska oprema	115.078,97	87.078,49	28.000,48
015-4	Telekomunikaciona oprema	390.302,68	376.502,28	13.800,40
015-7	Oprema za javni red i bezbjednost	1.169.326,99	783.717,58	385.609,41
015-9	Ostala oprema	337.872,76	279.968,58	57.904,18
UKUPNO		15.089.616,81	7.387.501,59	7.702.115,22

11. JAVNE NABAVKE

Za službenika za javne nabavke imenovan⁴⁴ je Žarko Kopitović. Ispunjavao je uslove predviđene članom 58 Zakona o javnim nabavkama. Zbog odlaska u penziju, imenovana⁴⁵ je Aleksandra Dobrilović za službenika za javne nabavke, nema položen stručni ispit, u fazi je stručnog osposobljavanja za poslove javnih nabavki.

U skladu sa članom 38 Zakona o javnim nabavkama, Agencija je sačinila Plan⁴⁶ javnih nabavki i dostavila Upravi za javne nabavke. Ministarstvo finansija je dalo saglasnost⁴⁷ na Plan javnih nabavki Agencije.

Planom je predviđena nabavka roba u iznosu od 410.420,00 €, vrijednost planiranih radova u iznosu od 43.000,00 € i planiranih usluga u iznosu od 180.315,00€. Ukupna vrijednost javnih nabavki prikazana u Planu, iznosi 633.735,00 €.

U toku godine izvršene su tri izmjene Plana javnih nabavki:

1. Prva promjena plana (od 17.06.2015.g.) odnosila se na izmjenu vrijednosti javne nabavke roba - smanjen je iznos planiranje nabavke roba na 360.420,00€ jer je isključena nabavka vozila na lizing u iznosu od 50.000,00€.
2. U drugoj izmjeni plana (11.09.2015.g.) takođe je došlo do smanjenja vrijednosti javne nabavke roba u iznosu od 110.000,00€ došlo je do izmjene vrijednosti nabavke opreme.
3. Zadnja izmjena plana (13.11.2015.g.) odnosila se na promjenu u vrijednosti javne nabavke radova, odnosno vrijednosti adaptacije objekata, koja je smanjena za 11.000,00 €.

⁴⁴ Rješenje, broj 250 – 01 – 25 – 1/12 od 10. 01. 2012.godine

⁴⁵ Rješenje, broj 250/15 – 10 – 7834/1 od 09. 07. 2015.godine

⁴⁶ Plan javnih nabavki broj 250/15 – 10 – 421/1 od 26. 01. 2015. godine.

⁴⁷ Saglasnost, broj: 03 – 705/1 od 29. 01. 2015. godine.

- Do izmjene Plana javnih nabavki došlo je usled preusmjeravanja planiranih nabavki vozila (50.000,00 €), opreme (110.000,00 €) i radova (11.000,00 €) iz Plana o javnim nabavkama u Plan povjerljivih nabavki.

Po sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima, ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki, sa uračunatim PDV-om, iskazana je u iznosu od 402.795,93€.

Vrijednosti javnih nabavki iskazana po sprovedenim postupcima i zaključenim ugovorima :

- dodijeljene javne nabavke u otvorenom postupku javne nabavke (4) iskazane su u iznosu 189.106,13 € sa PDV – om;
- dodijeljene javne nabavke šoping metodom (17), iskazane u iznosu od 170.024,54€ € sa PDV – om,
- dodijeljene javne nabavke primjenom neposrednog sporazuma (63), iskazane su u iznosu od 43.665,26 €.

Izvještaj⁴⁸ o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima u 2015. godini, dostavljen je Upravi za javne nabavke u skladu sa članom 118 Zakona o javnim nabavkama.

- Revizijom je utvrđeno da su nabavke roba i usluga izvršene u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Zakonom o javnim nabavkama u članu 30, stav 3 utvrđeno je da ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki primjenom neposrednog sporazuma ne može da prelazi 9% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi od 200.000 € do 500.000,00 €.

- Ukupna vrijednost javnih nabavki u 2015. godini realizovanih primjenom neposrednog sporazuma iznosi 43.665,26 € i prelazi 9 % izvršenja javnih nabavki u godini, za koju se dostavlja Izvještaj, tj iznosi 10,84 % izvršenja.

Izvršenje javnih nabavki postupkom neposrednog sporazuma treba uskladiti sa članom 30 Zakona o javnim nabavkama.

12. POVJERLJIVE NABAVKE

Zakonom o javnim nabavkama u članu 116b, koji se odnosi na izuzeća, propisano je da se Zakon ne primjenjuje, između ostalog, na **“nabavke u svrhe obavještajnih aktivnosti”**. Zakonom o Agenciji za nacionalnu bezbjednost definisano je da je Agencija je bezbjednosno obavještajna služba i čini sastavni

⁴⁸ Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki, broj 250/16 – 10. – 1499/1 od 26. 02. 2016. godine.

dio sistema bezbjednosti Crne Gore. Članom 48 istog Zakona propisano je da se za nabavku, održavanje i servisiranje specijalne opreme, službenog oružja i prostorija koje se koriste u radu Agencije ne primjenjuju propisi o javnim nabavkama. Način i postupak sprovođenja nabavki iz stava 1 ovog člana bliže se uređuju aktom direktora Agencije.

Planom povjerljivih nabavki predviđena je nabavka specijalne opreme u iznosu od 125.000,00 €. U toku godine vršene su tri izmjene Plana. U izmjeni Plana povjerljivih nabavki predviđena nabavka specijalne opreme (235.000,00 €), nabavka vozila na lizing (50.000,00 €) i nabavka radova (46.000,00 €). Ukupna vrijednost izvršenih povjerljivih nabavki iznosi 329.745,54 €.

Izmjene Plana povjerljivih nabavki nastale su usled preusmjeravanja planiranih nabavki: vozila (50.000,00 €), nabavke opreme (110.000,00 €) i javne nabavke radova (11.000,00 €) iz Plana o javnim nabavkama u Plan povjerljivih nabavki. Izmjenom plana povjerljivih nabavki povećana je i nabavka radova za dodatnih 35.000,00 €.

- Postupci povjerljivih nabavki vršeni su u skladu sa Pravilnikom o postupku sprovođenja povjerljivih nabavki u Agenciji.

Nabavka vozila izvršena je primjenom postupka povjerljivih nabavki u skladu sa Pravilnikom o postupku sprovođenja povjerljivih nabavki u Agenciji. Nabavci je prethodilo obraćanje direktora Agencije Užem kabinetu Vlade 02.06. 2015. godine, kojim je tražena saglasnost za realizaciju postupka nabavke vozila na lizing, bez postupka javnog oglašavanja. U obraćanju se navodi da se službena vozila koriste kao oprema za realizaciju osnovne nadležnosti Agencije, uz ugradnju posebnih operativno tehničkih sredstava. Tražena saglasnost je dobijena uz obrazloženje da se posebno ima u vidu činjenica da se predmetna vozila nabavljaju sa ugrađenim posebnim operativno tehničkim sredstvima zbog čega imaju tretman specijalne opreme.

Pravilnikom o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u Agenciji (član 19) propisano je „**nabavka prevoznih sredstava i goriva za potrebe Agencije vrši se shodno odredbama Zakona o javnim nabavkama**“.

- Specifikacije za nabavku vozila postupkom povjerljivih nabavki sadrže tražene tehničke karakteristike, poželjnu oprema, boju i dr. Uvidom u specifikacije državni revizori su konstatovali da oprema nabavljenih vozila predstavlja standardnu oprema koju posjeduju putnička motorna vozila visoke srednje klase. Predmetna vozila, po traženoj specifikaciji, nijesu nabavljena sa posebnim operativno tehničkim sredstvima, pa ne predstavljaju u tom smislu specijalnu opremu.

Preporučuje se subjektu revizije da nabavku vozila vrši u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i Pravilnikom o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u Agenciji.

Postupkom povjerljivih javnih nabavki izvršena je nabavka kompjuterske opreme (57.308,43 €) i opreme za javni red i bezbjednost (105.544,63 €), u ukupnom iznosu od 139.236,29 €.

- Nabavka kompjuterske opreme (desktop i laptop računara, štampača) izvršena je postupkom povjerljive nabavke i ako predmet nabavke nema tretman specijalne opreme, u skladu sa Pravilnikom o specijalnoj opremi koja se koristi u radu Agencije.

Preporučuje se subjektu revizije da nabavku opreme koja, u skladu sa Pravilnikom o specijalnoj opremi koja se koristi u radu Agencije nema tretman specijalne opreme, vrši primjenom Zakona o javnim nabavkama.

13. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA

Agencija za nacionalnu bezbjednost je obveznik primjene Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru⁴⁹. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru čine:

- Finansijsko upravljanje i kontrola;
- Unutrašnja revizija i
- Centralna jedinica za harmonizaciju finansijskog upravljanja i kontrola i unutrašnje revizije.

Elemente sistema finansijskog upravljanja i kontrola koji se odnose na finansijsko upravljanje i kontrolu i unutrašnju reviziju, dužan je, u skladu sa članom 3 Zakona da uspostavi starješina korisnika budžeta – rukovodilac subjekta.

Agencija je u cilju uspostavljanja sistema unutrašnjih kontrola izvršila sledeće:

- Imenovala⁵⁰ lice zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola (FMC);
- Donijela je Set internih pravila i procedura za uspostavljanje i sprovođenje finansijskog upravljanja i kontrola;
- Usvojila Plan integriteta;
- Ustanovila registar rizika i Strategije upravljanja⁵¹ rizicima;

⁴⁹ „Sl. list Crne Gore“, br. 73/08, 20/11, 30/12 i 34/14 od 08.08.2014. godine

⁵⁰ Rješenje o određivanju lica zaduženog za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola u Agenciji, broj 250 – 01 – 4837 – 1/10 od 16. 12. 2010.

⁵¹ Rješenje o određivanju lica zaduženog za koordinaciju uspostavljanja i sprovođenja procesa upravljanja rizicima, broj 250/15 – 10 – 6152/2 od 29. 05. 2015.

- Specimenom deponovanih potpisa odredila lica za odobravanje i ovjeravanje;
- Obrazovala organizacionu jedinicu za unutrašnju reviziju.

Revizijom je utvrđeno da su određena ovlašćena lica za odobravanje i ovlašćivanje. Razdvojene su dužnosti za ovlašćivanje, izvršenje, evidentiranje i kontrolu. Zastupljen je sistem dvojnog potpisa. Poslovne transakcije se tačno i pravilno evidentiraju. Postoji sistem kontrole od strane rukovodioca službe.

Unutrašnja revizija je organizaciono uspostavljena aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji 29.10.2010. godine. Sistmatizovana su tri radna mjesta. Jedinica za unutrašnju reviziju imala je tri unutrašnja revizora sa rukovodiocem, do decembra mjeseca, kada je jedan revizor privremeno raspoređen na drugim poslovima.

Revizori su imali uvid u Godišnji izvještaj Odjeljenja za unutrašnju reviziju za 2014. godinu. Izvještaju je prethodilo: odobravanje Plana rada za 2014.godinu i potpisivanje Povelje o strane prethodnog direktora Agencije. Takođe su odobreni Predlog strateškog plana rada za period 2015 – 2017. godinu i Predlog godišnjeg plana rada Odjeljenja za unutrašnju reviziju za 2015. Potpisana je i Povelja unutrašnje revizije. Isti su bili odobreni 02.12. 2014. od strane direktora Agencije, shodno odredbi člana 19 Zakona o unutrašnjim kontrolama.

U 2015. godini dolazi do promjene rukovodnog kadra, tj direktora. Rukovodilac unutrašnje revizije je revidirao Povelju⁵² i dostavio na razmatranje i usvajanje direktoru. Nije bilo pisanog odgovora na istu. Poveljom se definiše svrha, ovlašćenje i odgovornost unutrašnje revizije u procesu revizije.

- Nepotpisivanjem Povelje, unutrašnja revizija nije bila u mogućnosti da nastavi svoje aktivnosti, usmjerene ka realizaciji Godišnjeg plana rada.
- Jedinica za unutrašnju reviziju nije vršila revizije predviđene Planom rada za 2015. godinu, niti je inicirana izmjena Plana rada.

Rukovodilac subjekta revizije (direktor Agencije) treba da, u skladu sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, obezbijedi uslove za funkcionisanje unutrašnje revizije.

Rukovodilac Agencije, odgovoran je za obezbjeđivanje uslova za funkcionisanje unutrašnje revizije, shodno članu 19 u tački 2 (potpisivanje Povelje unutrašnje revizije) i tački 4 (odobravanje strateških i godišnjih planova unutrašnje revizije) Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru.

Rukovodilac Kolegijuma DRI
dr Branislav Radulović

.....
senator DRI

⁵² Revidirana Povelja od 08.02.2016. godine.